

İnsanın Yaşayışında Konutun Yeri

inşanoğlunun, ağaç kovuğundan, kaya deligidenden başıyla birlikte saraylara, gökdelenlere kadar uzanan mesken yani konut serüveni, onun barınma ihtiyacının, madde üzerindeki egemenliğinin olduğunu belli tutuyor.

Barınma, beslenme, üreme, canı varlıkların yaşantılarını dolduran, dirim savaşlarını meydana getiren üç temel ihtiyaçtır. Bütin yaşama kavgası, bunların çevresinde, bunlar için yapılır.

İnsanın, hayvanlardan ayrıldığı başlica nokta, bu iç güdülerden, adına uygarlık dediğimiz, doğada bulunmayan yeni, renkli bir dünya yaratmasını bilmesidir.

Beslenme iç güdüsü, insana bin bir çeşit besin maddeleri buldurmuş, büyük besin sanayileri kurdurmış, sofraları zevkle süsleyen çeşitli tatlardan, lezzetlerin yaratılmasını sağlamıştır.

Üreme iç güdüsü, insan soyurulan devamını sağlarken, aşk denilen yüce duyguya yapısını meydana getirecek te her alanda, yaratıcı gücümüzün kaynağı olmuştur. Güzel sanatlar, şiir, müsiki onun eseridir.

Barmalılar, konutlar, geniş anlamı ile insan ruhunun, düşünce ve inançlarının, hayatı tarzının eşyada biçimlenmesi, dışa vurmasıdır. Bundan dolayı her toplumun, her uygarlığın bir mimarlık tarzi vardır. İnsanın, tanrısına, evrensel yaratıcıya olan toplu seslenisi, binlerce yıldan beri, türlü biçimler alagelen tapınaklarda yapılmaktadır. Adı ister kilise, ister cami, ister şu, bu, olsun, ruhun mistik ihtiyacının doyurulması insanın kendisi kadar eski olan fizikötesi özleyişlerinin dindirilmesi de, yine maddede büyük değişildikler yapmasına yol açmuştur. Sanat değeri yüksek nice yapılar, tapınaklar böylelikle meydana gelmiştir.

Toplumsal yapının çatısı da, barınaklıdır, konutlardır diyebiliriz.

O halde insanca yaşamışın konutsuz, barınaksız olması düşünülemez. Ev dediğimiz nesne, bizi bize veren, kendinizle, sevdiklerinizle baş-

Yazar :
Mehmet SALİHOĞLU
Mesken Genel Müdür Muavini

başa kabulamızı sağlayan, üzüntülerimizi, sevinçlerimizi, gizlemelerimizi, sevilerimizi saklayan bir barınaktır. İnsan gücünün verimli olması, Rahat, temiz, güvenli bir konuta sahip olması ile başlar.

İnsanoğlu ancak zevkle doğenmiş, güler yüzü bir evde, benliğine, özgürlüğe kavuşmanın erincini, mutluluğunu duyabilir. Bu yüzünden ki, Yaşayışımızın bir parçası hatta şartlarından biri olan konutların, toplumun sosyal ekonomik yapısında da çok önemli bir yerı vardır.

Meniliketimizdeki konut durumuna gelince, bir yandan artan nüfusun doğurduğu konut ihtiyacı, öte yandan eskiyen konutların yenilenmesi gereği, büyük konut yatırımlarına gitmemizi zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'de nüfus, yılda % 2.9 arttığına göre, bugünkü durumda her yıl 850.000 - 900.000 kadar bir nüfus artışı var demektir. Ortalama beş nüfus için bir konut gerektiği düşünülürse yılda sırı, artan nüfusu karşılayabilmek için 180.000 yeni mesken yapmamız gerektiği meydana çıkar.

1960 yılında yapılan bir hesapta Türkiye'de 5.540.000 tane konut olduğu tespit edilmiştir. Bunlardan 3.820.000 tanesi köy tipi ev, 1.100.000 tanesi orta sınıf şehir tipi ev, 400.000 tanesi işçi tipi ev, 200.000 tanesi gecekondu, 20.000 tanesi de lüks mesken denilen pahalı konutlardır. O günden bu yana, bu rakamların arttığı düşünülürse, ortalama olarak Türkiye'de 6.000.000 mesken olduğu söyleyebilir. Yine aynı hesaba göre, bir yandan artan nüfusu barındırmak, bir yandan ömrünün tamamıyla meskenleri yenilemek için, her yıl 275.000 köy tipi ev, 1500 lüks mesken, 82.000 orta sınıf şehir evi, 30.000 işçi tipi ev, 21.000 tane de gecekondu tipi ev olmak üzere toplam

olarak, 409.500 mesken yapılın gerekmektedir. Tâbiî batılı anlayış bir hesapla varılan bir sonuçtır.

Bu meskenler, kendi türlerine göre kuruşlandırıldığı takdirde, ortalama 3,5 milyar liralık mesyanımı yapmamız gerektiği meyra çıkar. Oysa bunun yarısı bile pilâmamaktadır. Bu da şunu tetiyye etti ki, Türkiye'de, hem nüfusu normal şekilde barındıracak, hem de, eskiyen meskenleri, rap olmadan yenileyebilecek bir mut yaratırı, yanı inşaatı yapla maktaadır. Ne var ki, kalkınma linde olan ve bütün sosyal ekim kaynaklarını plânlı bir sek geliştirmeye karar vermiş bir millette, konut ihtiyacı, en az rafla karşılamamanın çaresi de elde bulunacaktır.

Avrupa ülkelerinde bile sosyal mesken denilen ucuz mesken tipine gidilirken, bizde, hâlâ geniş, rah, pahalı meskenlerde israr mesi, yurt gerçeklerine aykırı tutum olur. Onun için, genişliği van yükseliği, sağlığa zarar söylecek derecede az olan sosyal mesken politikası, memleketimde benimsenmelidir. Resmi politikasen buna yönelikmiştir. Artık, günümüz zorunlu kaldırıbu şartı milletçe boyun eğmekten başka re yoktur.

Bütün mesele, meskenlerin fiziksel niteliklerin ötesinde, ya yaşamlar birer yuva haline getirmektedir ki, bu da bir kültür, zevk, bir uygarlık işidir.

D Ü Z E L T M E

101. sayının 23. sayfasında Mehmet Salihoglu tarafından yazılan yazı iş dizilmiştir. Özür diler düzeltiriz.

Düşünceler :

Iğdır merkezinde 556, Tuzluca merkezinde 36, Araklı merkezinde ve çoğu Iğdır'a bağlı olan 31 kâ 1263 mesken yapımı ele alınacak Ödenegi olaganüstü olarak, ek ödeme şeklinde Hükümetçe Afetler Fon' aktarılacaksa da, 1964-1965 yılların kapsayan bir inşaat olacağının söylenil-